

Vinkkejä vanhemmille: Käsinukkejen käyttö alle kouluikäisten lasten sosiaalisen ja tunne-elämän kehityksen tukemisessa

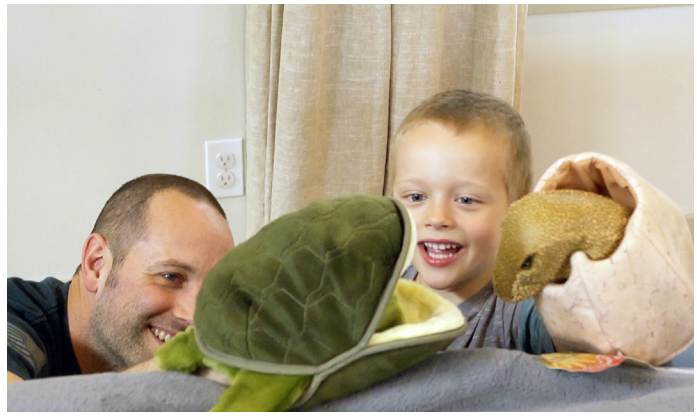
Carolyn Webster-Stratton, Ph.D.
21 March 2025

Alle kouluikäiset pyrkivät saavuttamaan tärkeitä kehitysvaiheita oppimalla sosiaalisia ja emotionaalisia taitoja, kuten jakamisen, muiden auttamisen, sosiaalisten vuorovaikutusten aloittamisen, kuuntelemisen ja yhteistyön tekemisen ikätovereiden kanssa. He kehittävät myös tunne-elämän säätelytaitoja, kuten tunteiden tunnistamista ja ilmaisemista, aggressiivisen ja ahdistuneen käyttäytymisen hallitsemista sekä ongelmanratkaisutaitojen alkeita.

Yksi tehokas tapa edistää näitä taitoja on käyttää käsinukkeja. Nuket auttavat vanhempia pääsemään lapsen mielikuvitusmaailmaan, jossa he voivat tutkia muiden hahmojen tunteita (varhainen empatian kehitys), oppia sosiaalista käyttäytymistä ja keskustelutaitoja hausalla ja kiinnostavalla tavalla.

Käsinukeilla, nukeilla tai toimintaleluilla voit esittää lapsille lukemiasi tarinoita, keksiä mielikuvitusleikkejä ja etsiä ratkaisuja kuvitteellisiin ongelmiin. Aluksi nukkejen käyttö voi tuntua jännittävältä, mutta kokeile sitä, niin pian koet ilon päästä lapsen ajatuksiin, tunteisiin ja mielikuvitukseen, joka on yksi intiimeimmistä paikoista, joissa voit olla tässä iässä.

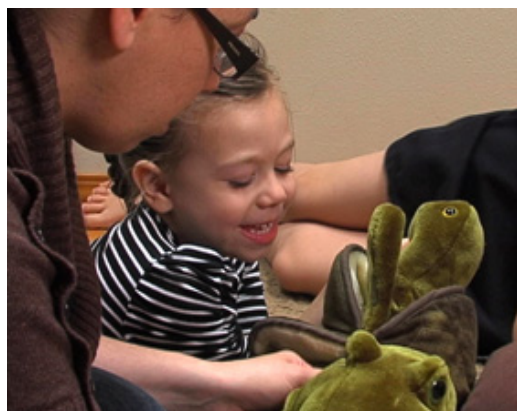

Käsinukkejen edut:

- **Edistää empatiaa:** Nuket auttavat lapsia kokemaan ja ymmärtämään toisten tunteita.
- **Tukee sosiaalisia taitoja:** Käsinukkeleikin tilanteiden avulla lapset harjoittelevat tärkeitä käyttäytymismalleja, kuten tervehtimistä, jakamista ja avun pyytämistä.
- **Rohkaisee ilmaisemaan tunteita:** Nuket antavat lapsille mahdollisuuden ilmaista ja puhua tunteistaan, mikä edistää tunne-elämän taitoja ja tunteiden hallintaa.

Tässä on muutamia asioita, joita nukke voi tehdä leikkiessään lapsesi kanssa:

- **Sosiaalisten tervehdysten mallintaminen:**
 Nukke: *"Hei, olen Kille Kilpikonna! Mikä sinun nimesi on?"*
 Lapsi vastaa, ja nukke kiittää häntä ystävällisyydestä.
Tavoite: Harjoitella ystävällisiä tervehdyksiä ja sosiaalista vuorovaikutusta.

- **Kiinnostuksen osoittaminen muita kohtaan:**
 Nukke: *"Mitä haluaisit tehdä?"*
 Nukke kertoo omista kiinnostuksen kohteistaan ja rohkaisee lasta kysymään: *"Mitä sinä tykkäät tehdä?"*
Tavoite: Rohkaista uteliaisuutta ja auttaa lapsia oppimaan osoittamaan kiinnostusta muita kohtaan.

- **Avun pyytäminen:**

Nukke: *"En saa tätä palikkaa kasaan. Voitko auttaa minua?"*

Kun lapsi auttaa, nukke kiittää häntä.

Tavoite: Opettaa pyytämään ja tarjoamaan apua.

- **Tunteiden ilmaiseminen:**

Nukke: *"Minua hävettää, koska en osaa ajaa polkupyörällä. Osaatko sinä?"*

Kysy lapselta, mitä nukke tuntee, ja kehoita häntä sanomaan jotain, mikä piristää nukkea.

Tavoite: Kehittää tunneilmaisua ja empatiaa.

- **Jakamisen mallintaminen:**

Nukke: *"Huomaan, että etsit vihreää palikkaa. Haluatko minun palikkani?"*

Jos lapsi ottaa palikan, nukke ilmaisee iloa.

Tavoite: Opettaa jakamista ja yhdistää tekeminen tunteisiin.

- **Vuoron odottaminen:**

Nukke: *"Odotan, kunnes olet valmis. Saanko sitten vuoron?"*

Kun lapsi jakaa, nukke kiittää häntä ja ilmaisee ilonsa.

Tavoite: Opettaa kärsivällisyyttä ja vuoron odottamista.

Vanhemman tehtävä:

- **Kehua:** Vanhemmat voivat käyttää nukelle leikkisää tai hassua ääntä ja sitten poistua vanhemman roolista kehuakseen lasta tämän positiivisesta sosiaalisesta käyttäytymisestä (esim. jakaminen, auttaminen, kärsivällinen odottaminen, vuorottelu, ystävällisten ehdotusten tekeminen, avun pyytäminen, kiinnostuksen tai empatian osoittaminen, lempeys ja hyvää kuuntelemista nukan kanssa).

- **Johdatella:** Vanhemmat voivat hiljaa ehdottaa lapselle vastauksia kuiskaten hänen korvaansa ideoita siitä, mitä nukelle voisi sanoa. Esimerkiksi: *"Voit kertoa nukelle, että pidät kuorma-autoista"* tai *"Voit sanoa 'kiitos' kun haluat kirjan"*. Ei haittaa, jos lapsi ei heti noudata ehdotustasi; siirry vain toiseen aktiviteettiin, sillä noudattamista ei vaadita. Tavoitteena on kannustaa jäljittelemään ja kehua positiivista sosiaalista käyttäytymistä.

Lisävinkkejä:

- **Pysy yksinkertaisena:** Keskity yhteen tai kahteen sosiaaliseen taitoon per tuokio.
- **Pidä hauskaa:** Nukkeleikin pitäisi olla miellyttävä kokemus sekä lapselle että vanhemmalle.
- **Vältä negatiivista käyttäytymistä:** Nukun pitäisi mallintaa positiivista käyttäytymistä, ei koskaan negatiivista.

Huomaa: Vaikka lapsella ei olisi kielitaitoa vastata nukelle suullisesti, nukon on silti hyvä mallintaa sosiaaliseen vuorovaikutukseen liittyviä sanoja. Voit myös rakentaa vuorovaikutusta, jossa lapsi vastaa sanattomasti. *"Haluaisitko jakaa sen kanssani?" "Haluaisitko kätellä nukkea?" "Voitko auttaa minua rakentamaan tämän tornin?"* Tällä tavalla painopiste on lapsen ystävällisessä käyttäytymisessä nukkea kohtaan. Sinä ja nukke voitte tarjota sanallisen rakenteen. Tämä tukee lapsen kielellistä kehitystä näissä sosiaalisissa tilanteissa.

Käsinukkejen käyttö on tehokas työkalu, joka auttaa alle kouluikäisiä kehittämään tärkeitä sosiaalisia ja emotionaalisia taitoja. Mallintamalla käyttäytymistä, antamalla kehuja ja rohkaisemalla vuorovaikutukseen vanhemmat voivat tukea lasten kasvua näillä alueilla hausalla ja kiinnostavalla tavalla.